

2009. aasta august,
laupäeva öö vastu pühapäeva

Tema nina täitsid öö küllastunud lõhnad ja valitses täielik tuulevaikus. Kuu, mis hetk tagasi suure ja kuldsena puulatvade kohal oli rippunud, liikus nüüd minema. Puude vahel seisis metskits ning jälgis teda, kael kange ja kõrvad kikkis. Kits, mõtles ta. Õige termin emase metskitse kohta oli tõepoolest kits. Emakitse kõrval aimas mees kitsetalle, kes muretult põõsastes tuhnis, et midagi söödavat leida, tundmata tema vastu vähimatki huvi.

Jumal on hea, nentis mees. Täna öösel hoiab jumal meie üle oma valvavat kätt.

Ta oli üksi tähtede all, üksi Herrängsskogeni promenaadil. Mõtted tulid ja läksid, liikusid tema teadvusest läbi ega jäänud pidama. Mida teevad koolinoored soojal selgel õhtul nagu praegu? Kodust lahkumisest peale polnud silma jäänud ühtegi joobes teismelist. Ehk olid need kohustustevabad nädalad oma jälje jätnud. Võib-olla olid koolinoored hoogsast sotsialiseerumisest ja vabadusest küllastunud ning valmistusid tagasi aedikusse naasma. Kodutud, mida nemad praegu teevad? Koguvad järgmiseks varjualuseta talveks jõudu? Tingimused on sel suvel kahtlemata parimad olnud. Ta oli üsna kindel, mida teevad jalgpallitüdrukud: magavad homseks mänguks välja. Viimaste nädalate jooksul tehtud edusammud ja neljapäevase treeningu ajal näidatud meeskonnatöö andis kindlust, et on ainult üks võimalus: nad võidavad. Ja see on igati välja teenitud. Kõik

tunnid, mida tüdrukud ja ka tema ise olid sellel muruväljakul veetnud, olid end lõpuks ära tasunud.

Milline suvi. Milline õhtu. Kõrged panused pokkerisemudega Långbro pubis. Maailmatasemel grillitud heeringas ja räim, head joogid ja kõigi osalejate hea tuju. Ka Janne Siemil, kes loosi tahtel selle kõige eest maksma oli pidanud. Aga kes tahab mängida ... Lihtsalt juhtus nii, et pokkerikassa pidi igal aastal ära kulutatama, ja loomulikult panustas kõige rohkem see, kes kõige rohkem kaotanud oli. Sel aastal juhtus nii, et kõige vähem õnne oli olnud Siemil, aga too sellepärast veel nina norgu ei lasknud. Tavalisest paremas tujus oli olnud isegi Staffan Jenner. See mees oli muutunud tõeliselt elavaks, kui pokkeriseltskonnaga liitus ja oli põhjust elumured mõneks tunniks unustada. Vaene Staffan, ta peaks sellest majast ära kolima, kogu tolle masendava jama maha jätma ja uelt lehelt alustama. Nagu tegi Lennart pärast lahutust. Kui Lennart Wiklundi naine mehe maha jättis, tõusis too jalule ja liikus edasi, alati positiivselt meelestatud ja suurepärane seltskondlikel kogunemistel, nagu see nüüdne oli olnud.

Mees võttis taskust telefoni, tõmbas harjunud liigutusega sõrmega üle ekraani ja hakkas just mobiili tagasi panema, kui silmanurgast liikumist märkas. See oli metskits, kes tundus olevat otsuse teinud. Hoiatuseta jooksis loom graatsiliselt puude vahele ja kohe oli pimedus ta ka neelanud. Kitsetalle silma ei hakanud, aga ju oli too sama teed läinud. Kuud enam augustitaevas ei paistnud. Mees hingas sügavalt sisse ja kopsud täitusid niiske hilissuveõhuga.

Jumal on hea, nentis ta taas. Täna õhtul soovib jumal meile head.

Teda valdas rõõmu- ja tänutunne, kui ta üksi seal tähtede all Herrängsskogeni metsas kõndis.

Esimene lask tabas teda selga, ja teine, kui ta maha oli vajunud, väga täpselt kuklasse.

Võib-olla polnud Sven-Gunnar Erlandssoni isiklik jumal kõigevägevama suhtes piisavalt alandlik olnud. Näis, et ta oli lasknud pimesi, arvestamata mõtetega, mis samal ajal ja väga lähedal polnud nii kõrged ja puhtad olnud.

„Ta teab sellest, ma olen kindel, et ta teab. Aastaid on ta teadnud, mida ma tegin, ja ikkagi hoiab ta mind oma kaitsva tiiva all ...“

„Mind ei peata miski. Ma tahan, ma julgen. Rahulikult ja vaikselt, olen juba nii lähedal ...“

„Ja alati naeratades. Nagu seda poleks juhtunudki. Kõigepealt kõrvakiil, siis kallistus. Ja kõik peaks olema unustatud. Aga see pole nii, ei saa olla ...“

„... tema kehas au ei ole, alati need vargatrikid. Olgu kohtumenetluses, kohtuotsuses või pokkeris. Ja alati selle pühaliku naeratusega ...“

„Ma löön ta maha, ma julgen, ma tapan ta ära. Te veel näete, ma suudan seda. Ma teen seda ...“

„Kaks korda, kaks kuradi korda on seda juhtunud, ja ta teeb näo, et midagi pole juhtunud. Kuigi ta teab, et ma tean, et ta teab ...“

„Ta muudab reegleid oma suva järgi, see neetud silmakirjatseja ...“

„Me kõik oleme lõksus, peame sellest koormast lahti saama ...“

„Kui ta kaoks, siis surve mu laubal leeveneks ja ma saaksin oma elu elada ...“

„Ja me kõik istume nagu lalisevad lollid, marionetid, lihtsalt noogutame kaasa ...“

„Mina suudan, ma julgen, hinga sügavalt sisse. Ta saab lasu kuklasse, puhta ja ilusa ...“

Pühapäeva hommik

Kriminaaluurija Conny Sjöbergi suvi oli olnud intensiivne: pikad tööpäevad, et suvila valmis saada, ning valged ööd liiga rohke toidu ja veiniga. Kahjuks ei tühistanud need üksteist täielikult ja tähelepanelik vaataja võis nüüd aimata tema mitte enam nii täiuslikult kehalt selle märke. Sjöbergi pere oli reedel tagasi linna tulnud, et lapsed saaksid harjuda normaalsete uneaegadega, enne kui esmaspäeval lasteaeda ja kooliaastale pehmet algust pakkuvasse pikapäevarühma lähevad. Laupäeva oli pere veetnud Gröna Lundis lausa kaootilistes tingimustes, kaks täiskasvanut ja viis last, igal lapsel oma soovid, mis kõik eri suunda kiskusid. Aga positiivne oli see, et nüüd said nad selliseid asju koos teha, kõik lapsed olid piisavalt suured, et saaksid osaleda asjalikumates tegevustes kui roomata neljakäpukil mööda põrandat või tegelda rollimängudega. Kaksikud olid suve jooksul tõesti kasvanud. Ja ka rahunenud. See ja aegamisi valminud imeline suvila Bergslagenis andis talle rahu, nagu mingi vabanemistunde. Aeg, mil nende elu valitsesid lõunauned, lapsevankrid, lutid, beebitoit ja laste kisa, oli lõpuks möödas.

Sellegipoolest aeti ta pühapäeva hommikul üles kell pool kuus. Seekord tegi seda küll telefonihelin.

Jens Sandén oli pärast puhkust juba nädala töötanud ja igapäevases rütmis tagasi. Pärast insulti 2007. aastal oli too nüüdseks 53-aastane uurija täiesti ootamatult end kõvasti kokku võtnud ja lausa 22 kilo kaalu kaotanud. Ta söi tervislikult, tegi enne hommikusööki sageli pikki jalutuskäike ja mängis iga reede hommikul oma vana relvavenna Conny Sjöbergiga tennist. Ta tundis, et on üldiselt suurepärasel vormis ja kaasa aitas seegi, et tema kerge intellektipuudega tütre oli nüüd elu kontrolli all. Ka tütar oli tagasi tööl politseijaoskonna vastuvõtule ja oli pärast suvepuhkust kiiresti kohanenud.

Sel hommikul oli Sandén veerand kuus ärganud, mikrolaineahjus disainiturult ostetud vidina abil muna keetnud ja nüüd tõmbas selga vihvariideid ja jalga kummikuid, et hommikusele jalutuskäigule minna. Need plaanid aga lendasid vastu taevast, kui helises telefon ning tal paluti autosse istuda ja Herrängsskogeni metsa sõita. Noh, mõtles ta, vihmariietest on kasu ka seal.

Sadas paduvihma. Pärast imeilusat suveõhtut olid pilved öö jooksul Läänemere kohalt sisemaale liikunud ja valasid nüüd Ida-Rootsi peale end tühjaks. Kõik selleks, et meie, kriminalistide elu keeruliseks teha, mõtles Gabriella Hansson, kui ta Nacka Golfiklubi viiendal rajal käru läbi muda vedas. Kõik selleks, et teha keeruliseks meie, golfimängijate elu, mõtles Hedvig Gerdin, kui nägi, kuidas pall pärast ebaõnnestunud lööki raud viiega umbes kakskümmend meetrit enne griini mutta maandus ja pidama jäi. Naine tegi mitte eriti innuka katse kepi libedat käepidet läbimärja rätikuga kuivatada, pani

kepi golfikotti ja tõi siis tagasi päris toeka murutüki, mille palli lüües lahti oli kaksanud. Hedvig, keda juba oma aasta jagu sageli Gäddaniks (Haugiks) kutsuti, pühkis käeseljaga ära veidi viletsa löögi käigus näkku pritsinud muda.

Naine oli 55-aastane ja pärast kolmekümneaastast pausi politseitööst tagasi inspektorina Hammarby politseijaoskonnas. Hedvigi abikaasa oli kuni oma surmani paar aastat tagasi olnud ÜRO ametnik Maailma Terviseorganisatsioonis Genfis ja Hedvig oli sel ajal olnud Soralis pere villas koduperenaine. Aega, mis pere ja majapidamise eest hoolitsemisest üle jäi, oli ta kasutanud, et end täiendada, oma teoreetilisi politseiteadmisi säilitada ja omandada ka doktorikraad Rootsi õiguses. Nii mõnegi vaba tunni oli ta veetnud ka golfiväljakul, mis oli kergitanud tema händikäpi 6 ja 8 vahele.

Kuuenda löögiga õnnestus Hanssonil pall griinile saada, kuid see läks auku tähistavast lipust kaugelt mööda. Gerdin saatis palli kena täpse löögiga august poole meetri kaugusele ja kummardus, et jätkata, kuigi mängupartneri telefon helises just siis, kui ta oli puttamas.

„Hansson ... Hästi ... Kas ma võtan Gäddani kaasa? Me oleme golfiväljakul ... Võib-olla läheb natuke aega, me oleme parklast nii kaugel, kui üldse olla saab ... Nelikümmend viis minutit. Kõige rohkem tund ... Ma ütlen kriminalistidele, et nad uurimistelgi võimalikult kiiresti üles paneksid. Ja ole hea, vaata, et nad surnukeha ümber liiga palju ringi ei trambiks.“

„Mäng läbi?“ küsis Gerdin.

Hansson noogutas.

„Meie jaoks ja mingi Älvsjö pokkerimängija jaoks. Igatahes ma puttan,“ ütles ta erilise entusiasmiga ja suutis päris uhkelt teha kahekümne meetri putteriga kahekordse bogey.

Nagu mingi lööve, kerge ekseem, enamasti ei mõelnudki ta sellele, aga vahel sügeles see põrgulikult. Umbes nii võttis 31-aastane kriminaaluuriija assistent Petra Westman unetutel tundidel kokku oma emotsionaalse seisundi. Tollest õhtust, kui ta Clarioni baaris uimastatud oli ja ta seejärel Mälarhöjdenis asuvasse villasse viidi, kus kaks meest teda vägistasid, oli möödunud peaaegu kolm aastat. Üks neist, peaarst Peder Fryhk, oli nüüd Norrtälje vanglas trellide taga ja loodetavasti jääb ta sinna veel mõneks aastaks. Prokurör Hadar Roséni abiga oli ta suutnud saavutada selle, et Fryhk mõisteti süüdi mitmes vägistamises, ilma et Petra ise oleks uurimises üldse osalenud. Kuid enamik märke viitas sellele, et tal polnud õnnestunud jääda nii anonüümseks, kui oli lootnud, sest vägistamisest tehtud video ekraanipildid olid väga ebameeldivates oludes mitmel korral välja ilmunud.

Politseiülem Roland Brandt oli Petra e-posti aadressilt saanud kutse, millele oli lisatud üks pilt. Mees võttis seda täie tõe pähe, üritas Petrat voodisse saada, ja kui see ei õnnestunud, siis proovis naist hoopis vallandada. Sellele plaanile tõmbas nutikas Sjöberg viimasel minutil kriipsu peale. Seejärel oli sama vägistamise videoklipp saadetud Hamadi e-posti aadressilt ja kes teab, mitu inimest veel seda näinud oli. Nagu sellest veel vähe oleks, oli Petra löksu langenud ja Hamadiga praktiliselt sidemed katkestanud, kuigi mees oli üks tema lähimaid inimesi. Kõike seda oli kindla käega korraldanud see Teine Mees, nagu Petra teda nimetas. See, kes oli kaamerat hoidnud. See, kes suumis sisse valusaid sissetungimisi teadvuseta naiste kehasse ja vägistas neid siis, kui kaamera välja lülitati. See, kes oli

nii valguskartlik, et teised kuritarvitamisohvrid ilmselt isegi ei teadnud tema olemasolust. See, kes võib-olla töötab lausa politseimajas aadressil Östgötagatan 100 ja võib seega ehk iga päev Petra läheduses viibida. Sest kuidas muidu oleks see Teine Mees saanud kätte naise uksekaardi ning pääsenud nii Petra kui ka Hamadi arvutisse? Ei, oli kindel, et see Teine Mees oli hoones käinud, aga kes ta on? Petra Westmanil polnud õrna aimugi.

See jäi närima. Vägistamise, mille juures ta vaimselt praktiliselt kohal polnud olnudki, füüsilised ja psühholoogilised järeilmõjud oli tal õnnestunud enam-vähem alla suruda. Küll aga tekitas külmajudinaid asjaolu, et see Teine Mees on elus ja tegutseb nende keskel. Üle aasta polnud mees Petrat enam häirinud, nii et loomulikult oleks kõige parem oma vimm lihtsalt alla neelata ja edasi minna. Aga mõnikord sügeles. Täiesti pörgulikult.

Seepärast polnud sest midagi, et telefon viimase puhkusepäeva hommikul juba pool kuus helises.

See ei olnud võimalik. Ei saanud olla tōsi, et telefon pühapäeva hommikul, eriti veel puhkuse ajal, nii vara heliseb. Kogu suve jooksul oli ta maganud vähemalt üheksani ja praegu ei teinud asja paremaks ka vihmakrabin vastu akent. Ta heitis pilgu Mercuryle, aga kuueaastane poeg magas rahulikult edasi, kuigi telefon oli helisenud vähemalt kolm korda. Nagu tavaliselt, oli poiss teki pealt lükanud, see jõudis enamasti põrandale juba enne, kui laps magama jäi.

38-aastane Odd Andersson oli linnapatrullist Hammarby jaoskonda üle viidud eelmise aasta oktoobris. Täpselt õigel ajal

astus ta sinisesse ovaalsesse ruumi vaid paar päeva pärast seda, kui oli pooleteise miljoni televaataja silme ees „Rootsi otsib superstaari 2008“ finaalist napilt välja jäänud. Nagu suur osa Rootsi elanikkonnast, leidsid ka Conny Sjöberg ja tema alluvad sellele vanale rokkarile oma südames kiiresti koha. Mingi aja kutsuti meest raskesti hääldatava nimega Superstaari-Odd, aga siis oli Jens Sandén sellest tüdinenud ja pakkus välja, et uustulnuka hüüdnimi võiks olla hoopis Loddan (Moiva).

„Moiva,“ ütles ta, „on suure suuga inetu kala, kes ujub suurtes veekogudes, kuid ei ole eriti maitsev.“ Tema meelest sobiks see hästi Superstaari-Oddile, kes võiks ka akvaariumis ehk nende suures klaasist politseimajas aadressil Östgötagatan 100 Gäddanile seltsi pakkuda. Järjepidevuse nimel ei kulunud kaua, kui väikesest Mercuryst sai Hammarby politseinike jaoks Mörten (Mudil).

Ta haaras toru, enne kui telefon uuesti helisema jõudis hakata.

„Hästi ... Jah, võib-olla nii on parem ... Pean poisi siis kaasa võtma, ta elab ju minuga ... Ei, ta võib lihtsalt autos istuda ja mängida, pole probleemi ...“

Kui unesegane politseiuurija assistent Jamal Hamad vastumeelselt end väljaminekuks korda seadis, töötles tema aju endiselt eelmise päeva muljeid. Laupäeva õhtu oli ta üllatuslikul kombel veetnud Pride'i festivalil. Mitte et tal seal eriti lõbus oleks olnud, tema meelest pööratakse Pride'il liiga palju tähelepanu seksuaalsele ja ekstreemsele küljele. Muidugi, tõsised programmi-punktid tolerantsuse ja soolise võrdõiguslikkuse kohta, aga no

tõesti – dildokujulised pulgakommid? Kas sellised asjad ikka aitavad kaasa sellele, et LGBTQ küsimusi paremini mõistetakse? Kardetavasti võib tulemus olla hoopis vastupidine. Igatahes ei tõmmanud teda sinna ei pidu ega ka poliitika, vaid isiklikud põhjused.

Tantolundenis autokaravani juures, kus võis juhul, kui olid valmis kolmkümmend minutit ootama, teada saada, ega sul HIVi või klamüüdiat ole, toimus paneeldiskussioon. Rootsli LGBTQ ühingu esindaja, riikliku kohtumeditšiiniameti esindaja, Stockholmi ülikooli kriminoloogia osakonna teadlane, mõned eri parteide poliitikud ja paar politseinikku arutlesid teemadel, nagu sooline võrdõiguslikkus, seksuaalne võrdsus ja vihakuriteod. Avakõne pidas ei keegi muu kui Hammarby jaoskonna politsei-ülema asetäitja Gunnar Malmberg. Vägistaja Gunnar Malmberg. Ainult Hamad teadis, et tema ongi see Teine Mees.

Malmbergi kümne minuti pikkusest jutust panid Hamadi võpatama eriti mõned asjad. „Usaldusväärsus on äärmiselt oluline, eriti sellises organisatsioonis nagu politsei. Et töö soolise võrdõiguslikkuse nimel oleks usaldusväärne, on aeg liikuda sõnadelt tegudele.“ „Empaatiat. Meil kõigil lasub vastutus selle eest, et sooline võimustruktuur kuhugi kadunud pole. Mehed peaksid panema end naiste olukorda. Kui seda teeksid kõik mehed, poleks meil tarvis eraldi vaeva näha, et soolist võrdõiguslikkust kehtestada.“ „Kõik kogemused näitavad, et sooline võrdõiguslikkus on uskumatult tõhus jõud vägivalla vastu. Kurje inimesi pole olemas – mul on hoopis raske taluda heade inimeste vaikimist.“

Raisk. Hamadi läbistas külmavärin, kui ta välisukse lukku keeras ja Älvsjöle kuriteopaika suundus.

Surnukeha ümber oli püstitatud telk. Küljeli, ettepoole kaldu surnud mees oli kurb vaatepilt. Tema riided olid läbimärjad, asfaldilt tema all oli vihm kõik verejäljed tõhusalt eemaldanud. Mehe turjal ja kaelas haigutavad augud andsid aimu, et verd pidi olema tulnud palju. Lisaks viitas kõik sellele, et teda oli tulistatud ka selga.

Mees oli korralikult riides: paelteta seemisnahast kingad, beežid püksid, helesinine särk ja tumesinine pintsak. Üles nihkunud manseti alt piilus elegantne käekell, mehe vasaku käe neljandas sõrmes oli kuldsõrmus. Taskud oli kohe tühjendatud, et võimalikult palju asju vihma käest päästa. Pintsaku põuetaskust leiti rahakott kaartide ja sularahaga, mis välistas rõövmörva variandi. Juhilubade andmeil oli ohver 52-aastane ja tema nimi oli Sven-Gunnar Erlandsson.

Sjöberg, Hamad, Westman ja Andersson kiiksid telki, et kuriteopaigast aimu saada. Sees töötas kaks kriminalisti. Lompide vahelt asfaldil mörvari jälgi leida paistis olevat lootusetu ettevõtmine.

„Eile oli õhtul selge ilm. Kas keegi pani tähele, millal sadama hakkas?“ uuris Sjöberg.

„Ma läksin keskööl magama ja siis oli ilm ilus,“ vastas Andersson.

„Kui ma öösel veerand kaks koju jõudsin, oli natuke pilves,“ ütles Hamad.

„Kui ma veerand viie ajal üles tõusin, siis kallas nagu oavarrest ja nii on kallanud sellest ajast peale,“ lausus Hedvig Gerdin, kes koos Bella Hanssoni, Sandéni ja kohtuarst Kaj Zetterströmiga ootamatult kohale oli ilmunud.

„Hästi, siis oled sina süüdi, Gäddanikene,“ ütles Sandén.
„Tore teid kõiki näha, kas suvi läks hästi?“

„Mm, seni küll,“ vastas Sjöberg. „Tänan, et nõustusite kohale tulema.“

Ta astus sammu kõrvale, et Hansson ja Zetterström sisse pääseksid.

„Mõtlesin, et oleks hea, kui kõik algusest peale kaasatud oleksid, et me ei peaks esmaspäeval kõike uuesti üle käima. Teile hüvitatakse see päev asenduspäevaga mingil teisel ajal, loodan, et see sobib. Kui sees olete ringi vaadanud,“ jätkas Sjöberg Gerdini ja Sandéni poole pöördudes, „siis teeme ühe ringi ka väljas. Mul on vaja rääkida nendega, kes olid esimesena sündmuspaigal.“

Politsei eralduslindi juures teed mööda veidi edasi seisid kaks konstaablit, mees ja naine, kes paistsid ootavat paremaid aegu. Üks pööras näo taeva poole, kuid sealt ei antud lootust, et ilm lähimas tulevikus paraneks, taevaskõrges püsis ikka ühtlaselt hall.

„Kes laiba leidis?“ küsis Sjöberg.

„Üks tervisejooksja,“ vastas naispolitseinik. „Noor tüdruk, kes elab siin lähedal. Saatsime ta koju.“

„Kas ta nägi või kuulis midagi?“

„Ei. See oli umbes viie paiku hommikul.“

„Kas tüdruk puudutas teda?“

„Ta kontrollis pulssi, kuid oli päris selge, et mees on surnud, nii et elustamist tüdruk ei proovinudki. Ta tundis ohvrit.“

„Tüdruk tundis teda? Mismoodi?“

„Mees olevat olnud tema jalgpallitreener,“ selgitas meespolitseinik. „Tüdruk oli väga vapustatud. Neil pidi täna mäng olema.“

„Pagan küll. Kui vana see tüdruk on?“

„Kolmteist. Ta nimi on Josefin Siem. Saad tema kontakt-andmed.“

Mees otsis vihmajope alt välja märkmiku, tõmbas sealt lehe ja ulatas Sjöbergile, kes tänulikult noogutas ja läks tagasi telgi juurde, kus teised kogunesid.

„Jube,“ lausus Sandén pead raputades. „Mees näeb välja nagu tavaline rootslane.“

„Pidavat olema jalgpallitreener,“ sõnas Sjöberg. „Vähemalt nii ütleb tüdruk, kes ta leidis.“

„Rahakotis olid nii krediitkaardid kui ka raha,“ lausus Gerdin. „Üle tuhande krooni. Nii et rööviga vist tegu ei olnud.“

„Teisalt ei olnud tal mobiiltelefoni, mis on 2009. aastal üsna ebatavaline,“ märkis Sandén.

Sjöberg oli skeptiline.

„Mobiiltelefonivargad on tavaliselt noored kutid, kes halvimal juhul kasutavad nuga. Ei usu, et kamp teismelisi kedagi mobiiltelefoni pärast pähe tulistaks. Kas te olete veel midagi märganud?“

Hansson kiikas telgiavast välja.

„Arvasin, et soovite teada saada, mida me tema juurest leidsime. Rahakoti kohta juba teate. Seiko spordikäekell. Kuldsõrmus ilma graveeringuta, tõenäoliselt abielusõrmus, kuna see oli tema vasakus sõrmes. Pintsaku rinnataskus oli neli mängukaarti.“

„Äss?“ uuris Westman.

„Noh, üks kaart oli tõesti äss, kuid mitte kõik,“ vastas Hansson.

„Äkki oli ta pettur?“ mõtiskles Hamad. „Vana traditsiooni järgi tulistatakse petturit pähe.“

„Aga kuhu jäävad siis tõrv ja suled?“ päris Sandén ohates.

Telgist väljus ka Zetterström.

„Teda ei tulistatud pähe, vaid kuklasse. Pakuksin, et lähedalt ja suure kaliibriga relvast. Kuul läks läbi kaela, nii et te peaksite selle kusagilt siit leidma, ma arvan. Esmalt tulistati teda tõenäoliselt viie kuni kümne meetri kauguselt selja tagant. Ta kukkus ettepoole, siis tuli mörvar lähedale ja tulistas talle kuklasse veel ühe kuuli. Esimese lasu väljumishaava pole ma leidnud, tõenäoliselt seetõttu, et kuul tabas selgroogu, muutis suunda ja jäi kuskil kehasse kinni. Aga annan uuesti teada, kui olen lahkama hakanud.“

Kohtuarst pöördus tagasi telki ja Hansson jätkas oma juttu.

„Samast taskust, kus olid mängukaardid, leidsime ka lipiku käitsi kirjutatud sõnumiga. Kogu selle vihma tõttu on see küll nii märg, et tekstist aru ei saa. Paistab, et seal on nii numbreid kui ka tähti, kuid see on väga laiali valgunud.“

„Äkki telefoninumber või aadress?“ pakkus Andersson.

„Väga võimalik. Annan endast parima, et seda loetavaks muuta. See on kõik.“

„Aitäh selle eest,“ ütles Sjöberg. „Ma uurin välja, kus ta elab, kas tal on sugulasi ja kas ta on kadunuks kuulutatud.“

Ta vaatas käekella.

„Pole isegi seitse hommikul, nii et väga võimalik, et keegi pole temast veel puudust tundnud. Sõrmuse järgi otsustades peaks tal küll sugulasi olema. Lähme tagasi autode juurde.“

Seejärel valis ta Lundini numbri, kes Sjöbergi teada oli jaoskonnas valves, kuna tema oligi helistanud ja ta mõne aja eest üles ajanud. Lundinilt sai ta peagi teada, et Sven-Gunnar Erlandssoni pole keegi kadunuks kuulutanud, et ta elab Herrängenis aadressil 16 Quail Lane ja sellele aadressile on registreeritud ka tema naine Adrianti.

„Adrianti?“ küsis Gerdin, kui nad Sjöbergiga Erlandssoni pere uksekella hakkasid helistama. „Mis veider nimi see selline on?“

Nad viibisid meeldivas elamurajoonis, kus metsa kõrval, mis kaitses elanikke tõhusalt kahe lärmaka maantee müra eest samas lähedal, olid lopsakad aiad. Samast metsast oli leitud ka Sven-Gunnar Erlandsson, kuigi mõnesaja meetri kauguselt. Maja oli värvitud rohelises toonis, mida võis ehk pidada oliivroheliseks, erinevalt ümbritsevatest villadest oli see ehitatud kõrgusse ja meenutas pisikest kaupmehe-mõisa.

Taevast oli veidi selginenud ja see, mis oli vihmast järele jäänud, oli udutanud nende peale, kui nad möödusid asfalteeritud sissesõiduteel seisvast Audist ning jõudsid välisukseni. Sjöberg vajutas kellanuppu ja seintest kajas nendeni meeldiv helin. Mõni sekund hiljem avas ukse keskealine hommikumantlis ja lambanahast sussides naine. Ta vahtis neid mureliku ilmega ega öelnud midagi. Sjöbergil oli töötöend juba valmis ja ta sirutas selle naise poole.

„Minu nimi on Conny Sjöberg ja ma olen Hammarby politseikomissar. Tema on kriminaalinspektor Hedvig Gerdin.“

„Kas midagi on juhtunud?“ küsis naine rahutult. „Kas Svempaga on midagi lahti?“

Sjöberg märkas kohe naise tugevat aktsenti ja jõudis tolle välimuse järgi järeldusele, et naine võib olla pärit Kagu-Aasiast. Naise mustad juuksed olid tõmmatud hooletusse hobuse-sabasse, mis oli lahti tulemas. Käed risti rinnal ja kühmus õlad andsid aimu, et ta oli just voodist tõusnud. Ja et ärkamine polnud olnud parimate killast.

„Kas sina oled Adrianti? Sven-Gunnar Erlandssoni naine?“ küsis Sjöberg ilmega, millest lootis, et nende visiidi eesmärki see eriti ei paljastanud.

Naine noogutas.

„Me tahaksime sisse tulla ja sinuga rääkida. Kas sobib?“

Naine noogutas uuesti ja astus sammu tagasi, et neid sisse lasta. Väikeses esikus katsid seinu profiillauad ja põrandal oli kaltsuvaip. Nad võtsid oma porised saapad uksematil ära ja läksid naise järel edasi. Möödusid ülakorrusele viivast trepist, heitsid pilgu hubasesse elutuppa, kus riiulitel olid raamatud ja seina ääres seisis vana klaver, ning jõudsid kööki. Tegemist oli suure maalähedase köögiga, kus valgeks värvitud talustiilis laua ümber jätkus ruumi kümnele inimesele, ja ka siin katsid põrandat kaltsuvaibad. Tuttav karrilõhn meenutas Sjöbergile, et ta pole veel hommikust söönud. Naine tõmbas värisevi käsi laua alt tooli ja istus ohtes. Uurijad sättisid end tema vastu ja Sjöberg oli just alustamas, kui naine temast ette jõudis.

„Ta ei tulnud eile õhtul koju. Läksin kesköö paiku magama ja Svempa ei olnud ikka veel tagasi. Ja nüüd, kui ma ärkasin, ei ole ta ikka veel tagasi. Mis on juhtunud?“

Naine põimis sõrmed suu ees kokku ja pigistas neid nii tugevalt, et sõrmeotsad muutusid valgeks.

„Ta leiti paar tundi tagasi surnult,“ vastas Sjöberg otsekoheselt. „Kohe siitsamast. Metsast jalgrajalt. Mul on väga kahju.“

Naine vahtis teda õudusega, võimetu midagi ütleva. Mees lasi tal kohutava uudisega harjuda, kui äkki kostsid trepilt nagisevad sammud. Kohe ilmus ukseavasse noor naine palja-jalu ja pidžaamas. Silmaga hinnates umbes kahekümnendates eluaastates naine libistas üllatunud pilgu Sjöbergilt Gerdinile

ja lõpuks vaatas otsa oma emale – või ehk kasuemale. Sinised silmad ja blondid juuksed viitasid viimasele. Näol väreles murevirve, kui ta heitis pilgu mikrolaineahju digikellale, veendumaks, et on tõepoolest nii vara, nagu ta oli arvanud.

„Kas midagi on juhtunud?“ küsis ta, proovides mitte eriti innukalt naeratada. „Kas see on isa? Adri?“

Tema küsimus kinnitas Sjöbergi oletust. Kasuema ei suutnud sõnagi öelda, nii et Sjöberg tundis kohustust vastata tema eest.

„Kas Sven-Gunnar Erlandsson on sinu isa?“

Neiu noogutas.

„Mul on kahju, aga ta leiti veidi aega tagasi surnuna.“

Gerdin tõsis püsti ja võttis tütarlapsel ümbert kinni, too hakkas vaikselt ja end valitsedes nutta nuuksuma ning ta aitas tüdruku istuma.

„Mis juhtus?“ küsis tüdruk tuhmilt, pisarad mööda põski voolamas.

„Teda tulistati,“ vastas Sjöberg. „Üks tervisejooksja leidis ta umbes viie paiku metsarajalt seal eemal. Kas te teate, kus Sven-Gunnar Erlandsson käis?“

„Långbro kõrtsis,“ vastas Adrianti Erlandsson katkendliku häälega.

Ta köhatas ja jätkas.

„Kord aastas lööb nende pokkeriseltskond oma kassa laiaks. Söövad ja joovad kogu raha eest. Tavaliselt jäävad nad hilja peale, nii et ma ei muretsenud, et ta veel kodus polnud, kui magama läksin.“

Siis tulid ka temal pisarad.

„Kullake,“ ütles naine ja tõmbas tüdruku lähemale. „Minu armas Ida.“

Nii istusid nad rahulikult ja mõtlikult, pakkudes teineteisele lohutust ja soojust. Sjöbergi arvates oli kogu stseen väga väärikas. Tasane lein ja armastus.

„Kas lapsi on veel?“ küsis ta ettevaatlikult.

„Jah. Ma pean Annale ja Rasmusele helistama.“

„Me rohkem teid küsimustega ei piina. Aga et asjad edasi liiguksid, peame praegu siiski mõned asjad selgeks tegema. Ülejäänust räägime siis hiljem. Vajame nende nimesid ja aadresse või telefoninumbreid, kellega ta eile õhtul koos oli. Kas te saate meid sellega aidata?“

Adrianti Erlandsson suudles neiut laubale, kogus end ja pöördus Sjöbergi poole.

„Staffan,“ ütles ta. „Staffan Jenner, Svempa parim sõber. Elab siin lähedal. Blåklintsvägenil. Lennart Wiklund. Tema elab nüüd Långbrokungens Vägenil. Ja siis oli veel Janne Siem, kes elab Långbros.“

Sjöberg võpatas.

„Siem?“ kordas ta. „Ega tal ei juhtu olema tüdruku nimega Josefin?“

Naine vaatas teda üllatunult.

„Jah, ta mängib naiskonnas, mida Svempa treenib. Miks sa küsid?“

„Tema on see, kes mehe leidis. Oma jooksurinil.“

Ida vaatas teda uduste silmadega ja saatis seejärel kasuemale pilgu, millest oli keeruline aru saada. Too paistis nüüd veel rohkem endast väljas olevat.

„Vaene laps,“ ütles ta ja raputas pead. „Ma ... ei tea, mida öelda ... Vaatan, kas mul on nende numbrid telefonis.“

Naine tõusis sügava ohkega ja lahkus köögist.

„Ida, kas sa tead, kas isa jättis eile õhtul oma telefoni koju?“ küsis Gerdin võimalust kasutades tütrelt.

„Ei, see küll võimalik pole,“ vastas tüdruk käega üle ninavaluse tõmmates. „Tal oli telefon alati kaasas.“

„Milline telefon tal on?“

„iPhone, kuusteist gigabaiti. Punase ümbrisega. Kas teda rööviti?“

Gerdin vaatas Sjöbergi küsiva pilguga, jättes tema otsustada, mida öelda ja mida mitte.

„Võib-olla,“ vastas mees. „Me ei leidnud telefoni. Rahakott oli alles. Kus su isa töötas?“

„SEB-s. Kungsträdgårdenis.“

„Kas sa tead, kas tal oli vaenlasi?“

„Vaenlasi?“ Ida Erlandsson tundus tõeliselt üllatunud.

„Ei usu tõesti. Kõik armastavad isa. Armastasid isa,“ parandas tüdruk ennast.

Adrianti, kes tuli tagasi, mobiiltelefon käes, oli ilmselt samuti küsimust kuulnud.

„Svempal polnud vaenlasi,“ ütles ta. „Ma pole kunagi kuulnud kedagi temast halba rääkimas. Helde, abivalmis, hinnatud töööl, pühendunud perele. Ta aitas kodutuid ja on aastaid olnud jalkatreener. Vabatahtlikuna.“

Rääkides valgusid naise silmad uuesti pisaraid täis, nii et ta jäi vait, istus laua äärde ja kattis näo kätega. Sjöbergi hinnangul ei sobinud hetkel rohkem küsimusi esitada, nii et nad katsusid vajaliku info kätte saada, tänasid ja lahkusid.